

Електронне наукове фахове видання "Ефективна економіка" включено до переліку наукових фахових видань України з питань економіки (Наказ Міністерства освіти і науки України від 29.12.2014 № 1528)

**Ефективна
ЕКОНОМІКА**

Дніпропетровський державний
аграрно-економічний університет

№ 11, 2014 [Назад](#) [Головна](#)

УДК 657.44:336.713

*А. В. Максимова,
к. е. н., доцент кафедри обліку і аудиту підприємницької діяльності
Криворізького економічного інституту ДВНЗ «КНУ»*

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ ТА КОНТРОЛЮ ОПЕРАЦІЙ З ФОРМУВАННЯ ТА РОЗПОДІЛУ ПРИБУТКУ БАНКУ

*A. V. Maksymova,
Associate Professor of the Department of Accounting and Audit of Business Activities,
Kryvyi Rih Economic Institute SHEE(State Higher Educational Establishment) "Kryvyi Rih National University"*

ACTUAL PROBLEMS OF ACCOUNTING, ANALYSIS AND CONTROL OF OPERATIONS, DEALING WITH FORMATION AND DIVISION OF BANK'S PROFIT

Стаття присвячена актуальним проблемам обліку, аналізу та контролю операцій з формування та розподілу прибутку банку в сучасних умовах функціонування банківської системи. Мета статті - дослідження теоретичних та прикладних аспектів обліку, аналізу та контролю операцій з формування та використання прибутку банку та визначення шляхів їх вдосконалення. Дослідження проведено за допомогою загальнонаукових (індукції, дедукції, наукового узагальнення, порівняння, системності та комплектності), економіко-статистичних (співставлення, табличний, графічний, метод укрупнення результатів, кількісні методи аналізу) методів. В статті визначено особливості облікових процедур щодо формування та розподілу прибутку в банках. Досліджено законодавчо-нормативні вимоги щодо відображення прибутку в звітності банків. Проведено аналіз фінансових результатів банків України. За результатами дослідження виявлено основні проблеми та недоліки в сфері обліку, контролю та аналізу операцій з формування та використання прибутку банку. Запропоновано шляхи вирішення проблем та внесено пропозиції щодо вдосконалення системи обліку операцій з формування прибутку комерційних банків.

The article is devoted to the actual problems of accounting, analysis and control of operations, dealing with formation and division of the bank's profit under modern conditions of the banking system's functioning. The aim of the article is to investigate the theoretic and applied aspects of accounting, analysis and control of the operations, dealing with the formation and usage of the bank's profit and to define the ways of their improvement.

The investigation is made with the help of the generally-scientific (induction, deduction, scientific generalization, comparison, system method and completeness), and economic-statistic methods (matching, table, graphic methods, the method of results enlargements, quantitative methods of analysis).

The peculiarities of accounting procedures, dealing with the formation and division of banks profits are defined in the article. The legislation-normal requirements, dealing with the profit reflection in banks reporting are investigated. The analysis of Ukraine banks' financial results is made. The main problems and disadvantages in the sphere of accounting, control and analysis of operations, dealing with the formation and usage of the bank's profit are revealed according to the results of the investigation. The ways of the problems decision are offered and the improvement propositions of the operations accounting system, dealing with the profit formation of commercial banks are introduced.

Ключові слова: бухгалтерський облік, управлінський облік, прибуток, доходи, витрати, банківська діяльність, комерційний банк.

Keywords: accounting, managerial accounting, profit, incomes, expenditures, banking activity, commercial bank.

Постановка проблеми. Сучасний етап розвитку банківської системи характеризується певними кризовими явищами, що вимагають вдосконалення та розробки принципово нових підходів до управління банком, спрямованих на формування та забезпечення успішної реалізації конкурентної тактики і стратегії банківської діяльності. У цьому контексті особливої актуальності набуває проблема формування та використання фінансових результатів, створення дієвих механізмів їх обліку, аналізу й аудиту з метою забезпечення реальних конкурентних переваг банку на ринку банківських послуг. Ця проблематика залишається важливою і актуальною з погляду як теорії, так і практичної діяльності.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Дослідженню проблем організації і методології бухгалтерського обліку в банківських установах, зокрема питанням організації управлінського обліку, присвячені праці вчених та фахівців: вітчизняних – Ф. Ф. Бутинця, Л. М. Кіндрацької, О. Г. Коренєвої, М. В. Кужельного, В. Г. Лінника, Л. В. Нападовської, М. С. Пушкаря, В. І. Ричаківської, В. В. Сопка, М. Г. Чумаченка, а також зарубіжних – В. Ю. Баликова, М. Вебера, К. Друрі, Д. Міддлтона, Р. Мюллендорфа, Б. Нідлза, Террі Д. Уорфілда, Дж. Фостера, Е.С. Хендріксена та інших. Віддаючи належне доробку названих науковців відзначимо, що найменш розробленими дослідниками є питання таких предметних сфер дослідження як методологія бухгалтерського обліку, теорія та організація економічного аналізу і контролю, методика контролю. Тому дана тема потребує подальших досліджень.

Мета і завдання дослідження. Дослідження теоретичних та прикладних аспектів обліку, аналізу та контролю операцій з формування та використання прибутку банку та визначення шляхів їх вдосконалення.

Виклад основного матеріалу. У підсистемі фінансового обліку банків оперують категорією прибуток (збиток) як економічним результатом діяльності будь-якого банку. Метою діяльності банку, як і кожного суб'єкта господарювання, є отримання прибутку. Економічний результат діяльності банку визначається різницею між доходами та витратами за період. Доходи та витрати – це складники економічного результату.

Розглядаючи сутність поняття прибуток можна стверджувати, що єдиного підходу до сьогодні не сформовано. Дослідження довели, що в економічній літературі прийнято розглядати прибуток з економічної та бухгалтерської точок зору.

На підставі проведеної систематизації у відповідності з певними критеріями можна виокремити основні групи дефініцій поняття «прибуток» як економічної категорії [3, с.6-9]:

- 1). Прибуток як вираження результату фінансово-господарської діяльності (В. С. Стельмах, О. Я. Стойко, О. Д. Вовчак, І. М. Парасій-Вергуненко, Р. І. Тиркало);
- 2). Прибуток як винагорода за ризик (О. О. Рибалка, І. А. Бланк);
- 3). Прибуток як показник ефективного управління банком (М. Р. Ковбасюк, В. М. Кочетков, О. В. Омельченко, А. В. Череп, Г. І. Рурка, О. А. Криклій).

Вважаємо, що найбільш точним є наступне трактування поняття прибутку, як економічної категорії, а саме як: «виражений у грошовій формі дохід власника на вкладений капітал, плата за працю, за ризик ведення підприємницької діяльності, який є різницею між сукупним доходом і сукупними витратами в процесі здійснення цієї діяльності» [8, с.38]. Дане визначення, на нашу думку, є найкоректнішим та найповніше відображає суть даного поняття.

За результатами досліджень, синтетичний характер категорій «прибуток» та «збиток» знайшов відображення у П(С)БО 3 «Звіт про фінансові результати» [8, с.33-34]: прибуток – сума, на яку доходи перевищують пов'язані з ними витрати; збиток – перевищення суми витрат над сумою доходу, для отримання якого були здійснені ці витрати. Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку (концептуальна основа) трактують прибуток як залишкову суму після вирахування витрат (що включає коригування збереження капіталу в разі необхідності) з доходу, а також як будь-яку величину, що перевищує суму, необхідну для збереження капіталу на початок періоду. Під збитком у М(С)БО розуміють зменшення економічних вигод, що за своєю суттю не відрізняється від інших витрат. В результаті досліджень з'ясовано, що економічний прибуток менший за бухгалтерський на величину невіжних (внутрішніх) витрат.

Одним із завдань даного дослідження є вивчення особливостей регулювання формування доходів та витрат банку. На думку вчених, процес формування прибутку банківської установи здійснюється за участю держави та безпосередньо банків. Держава регулює сплату податків і зборів, здійснює ліцензування діяльності банку. Банки, в свою чергу, здійснюють розрахунково-касове обслуговування клієнтів, ведення їх рахунків в національній та іноземній валюті, залучення депозитів, видачу кредитів, видачу гарантій. При цьому формуються доходи банку та його витрати, сплачується податок на прибуток, здійснюється відрахування до фондів і в результаті даного процесу утворюється чистий прибуток банку [7].

Структура формування чистого прибутку банку згідно з Правилами бухгалтерського обліку доходів і витрат банків України [6] та Інструкцією НБУ про порядок складання та оприлюднення фінансової звітності банків України відображає основні етапи його формування та подається в Звіті про фінансові результати. При цьому, отриманий банком прибуток використовується на споживання та капіталізацію.

В теперішній час в літературі з питань обліку у банках прийнято відокремлювати наступні підсистеми обліку у банках: фінансову, управлінську та податковий розрахунків. Об'єкти управлінського обліку характеризують зміст, обсяг і зміни будь-якої інформації стосовно ведення банківської діяльності, а виокремлення об'єктів фінансового обліку орієнтовано на розв'язання конкретних питань управління активами, пасивами та капіталом банку [1, с. 135]. Правила фінансового обліку залежать від політики НБУ з питань обліку, яка суттєво залежить від змін у змісті МСБО та фінансової звітності.

До прийняття Податкового кодексу в бухгалтерському і податковому обліку існували істотні розбіжності між сумою доходів та витрат, що відображались в бухгалтерському та податковому обліку. Прийняття Податкового кодексу України в певній мірі узгодило суперечності між податковою та бухгалтерською практикою обліку, проте не змогло повністю нівелювати існуючі розбіжності [2, с. 240]. З набуттям чинності норм Податкового кодексу України встановлюються наступні ставки оподаткування прибутку банківських установ: з 01.04.2011 року – 23%, з 01.01.2012 р. – 21%, з 01.01.2013 р. – 19%, а з 2014 р. – 16%. [2, с. 245]. Об'єктом оподаткування є прибуток із джерел походження з України та за її межами, який визначається шляхом зменшення суми доходів звітного періоду на собівартість наданих послуг та суму інших витрат звітного податкового періоду. Розрахунок об'єкту оподаткування банківських установ має свою специфіку, що зумовлено особливостями діяльності банків. Крім того, на практиці податок на прибуток фактично стягується не з реального фінансового результату банку, а з певного умовного показника, який розраховується за методикою, визначеною кодексом.

Дослідження Законодавчої бази та спеціальної літератури дозволило встановити що система бухгалтерського обліку в банку відображає кругообіг ресурсів у процесі його діяльності і складається зі структурних елементів. Такі структурні елементи взаємопов'язані єдиним інформаційним полем банку і виконують різні функції.

Вважаємо, що раціональна організація бухгалтерського обліку доходів, витрат і фінансових результатів повинна базуватися на прийнятті трьох груп рішень: організаційних, методичних та технологічних.

Стосовно методики обліку доходів і витрат банку, то він здійснюється наростаючим підсумком з початку року. Залишки за рахунками доходів і витрат закриваються після закінчення календарного року і, таким чином, досягається відображення фінансового результату в балансі банку.

Результати дослідження дозволили узагальнити методику визначення фінансового результату банку за допомогою рис. 1.

Щодо порядку розподілу прибутку, то він повинен відповідати чинному законодавству України та засновницьким і статутним документам банку. Дослідження довели, що прибуток, який підлягає розподілу, розраховується таким чином: чистий прибуток після оподаткування за звітний рік збільшується на розмір нерозподіленого і невикористаного прибутку за результатами попереднього фінансового року і зменшується на розмір відрахувань у офіційні резерви, які формуються згідно з чинним законодавством. До офіційних резервів належать: резервний фонд; загальний резерв.

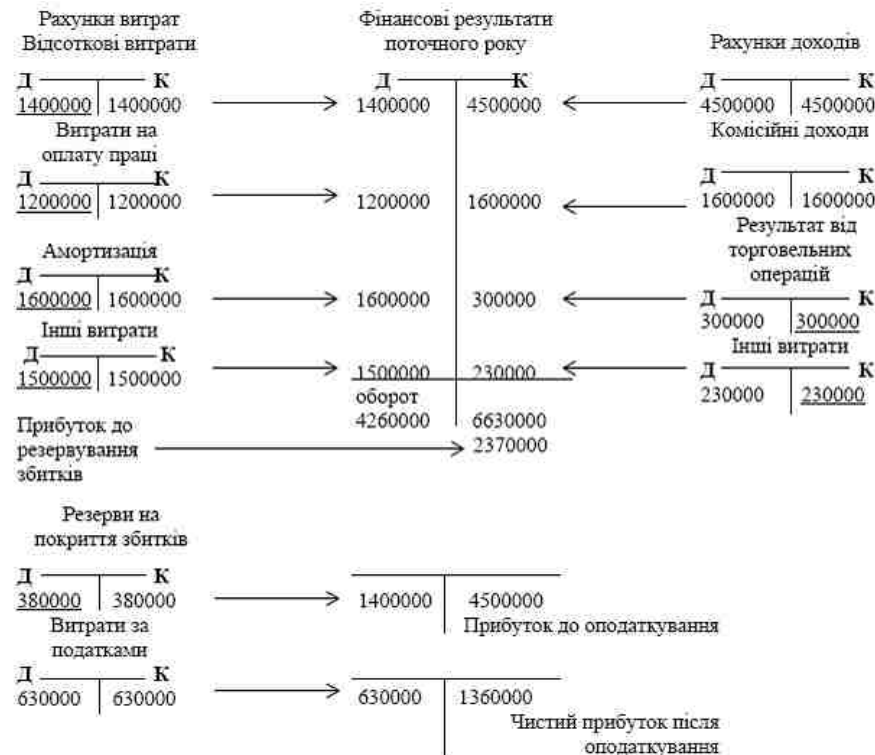

Рис. 1. Схема методики відображення в бухгалтерському обліку фінансового результату банку (складено на основі [5, с. 352-357])

Отже, виникає відмінності в сумі прибутку (збитку), який визначається в системі фінансового обліку і який розраховується відповідно до вимог Податкового кодексу України і є базою для оподаткування. У зв'язку з цим у банках виникла необхідність організації окремого податкового обліку.

Дослідження показали, що проведення ефективного обліку операцій з формування та розподілу прибутку банку не можливе без адекватного аналізу та оцінювання даних процесів в динаміці. Вважаємо, що особливості аналізу прибутку банку є те, що він акумулює в собі результати дослідження практично усіх видів операцій та послуг банку. Слушною, на наш погляд, є думка російського вченого В.С. Черкасова, що ефективність управління банківськими операціями залежить від ефективності фінансового аналізу, на яку впливають наступні чинники [4, с. 120]:

- вибір фінансових показників, на базі яких можливо приймати обґрунтовані рішення на всіх рівнях управління;
- можливість достовірного та оперативного визначення необхідних показників;
- визначення факторів, що впливають на фінансові показники;
- можливість оперативного вирішення необхідних розрахункових завдань під час планування послуг та операцій банку.

Втім, для ефективного управління банківськими операціями і послугами необхідним є детальний аналіз даних бухгалтерського обліку й фінансової звітності, аналітичного обліку, а також додаткової інформації про окремі операції та угоди, що виконувалися банком, тобто даних управлінського обліку. Критична оцінка літературних джерел з економічного аналізу підтверджує відсутність єдиних підходів щодо кількості і видів аналітичних показників для використання у процедурах аналізу результатів діяльності банківських установ. Різноманітними є також підходи до мети та завдань аналізу фінансових результатів діяльності банку.

Фінансовий аналіз знаходиться в тісному взаємозв'язку з управлінським аналізом. Поділ аналізу на фінансовий та управлінський викликаний існуючим на

практиці поділом на публічний (зовнішній) фінансовий і внутрішній (управлінський) облік.

Дослідження довели, що загальна схема комплексного аналізу показників прибутковості банку повинна включати такі показники та визначати наступні напрямки виконання дослідження [3, с. 40]:

- загальні показники прибутковості: за даними банку, аналіз конкурентної позиції;
- показники прибутковості напрямків бізнесу: фінансово-інституційний, корпоративний, індивідуальний;
- аналіз фінансових результатів центрів прибутку;
- аналіз прибутковості окремих банківських продуктів та операцій: банківські й небанківські продукти, операції та послуги;
- аналіз прибутковості обслуговування клієнтів: юридичних, фізичних осіб;
- аналіз роботи співробітників: співробітників бізнес-одиниць (front-office, back-office), співробітників сервіс-центрів (back-office);
- аналіз прибутковості проектів: банківських бізнес-проектів, банківських сервіс-проектів, небанківських (клієнтських) проектів.

Проаналізуємо на прикладі ПАТ КБ «ПРИВАТБАНК» динаміку основних показників фінансових результатів банку в порівнянні з аналогічними показниками банківської системи (рис. 2). Дані для розрахунку взято з річних звітів ПАТ КБ «ПРИВАТБАНК» та офіційної статистики НБУ. Тож, аналіз показав, що облік та управління фінансовими результатами ПАТ КБ «ПРИВАТБАНК» є більш ефективним за середньобанківські показники. Про це свідчать стабільні показники абсолютного розміру чистого прибутку за останні 10 років, а також (вищі за системні) показники рентабельності активів і власного капіталу. Навіть під впливом світової фінансової кризи в 2008-2010 роках у ПАТ КБ «ПРИВАТБАНК» спостерігалися позитивні показники прибутковості на відміну від інших банків України.

Отже, аналіз формування прибутку показав, що ПАТ КБ «ПРИВАТБАНК» протягом останніх років постійно нарощує свої прибутки, а розподіл фінансових результатів ПАТ КБ «ПРИВАТБАНК» відбувається наступним чином: сплата податків (8-14%), формування резервного та інших фондів (13-15% регулятивного капіталу), виплата дивідендів (76-90%), які спрямовуються на збільшення статутного капіталу банку.

Таким чином, можна стверджувати, що організація бухгалтерського обліку прибутку тісно переплітається із функціями внутрішнього контролю. Прийняття рішень щодо підвищення ефективності здійснюваних операцій банку потребує їх всебічного аналізу, який враховує, переважно, точку зору власників капіталу чи інвесторів. Тому важливою функцією управлінського обліку визнається економічний аналіз [4, с. 122].

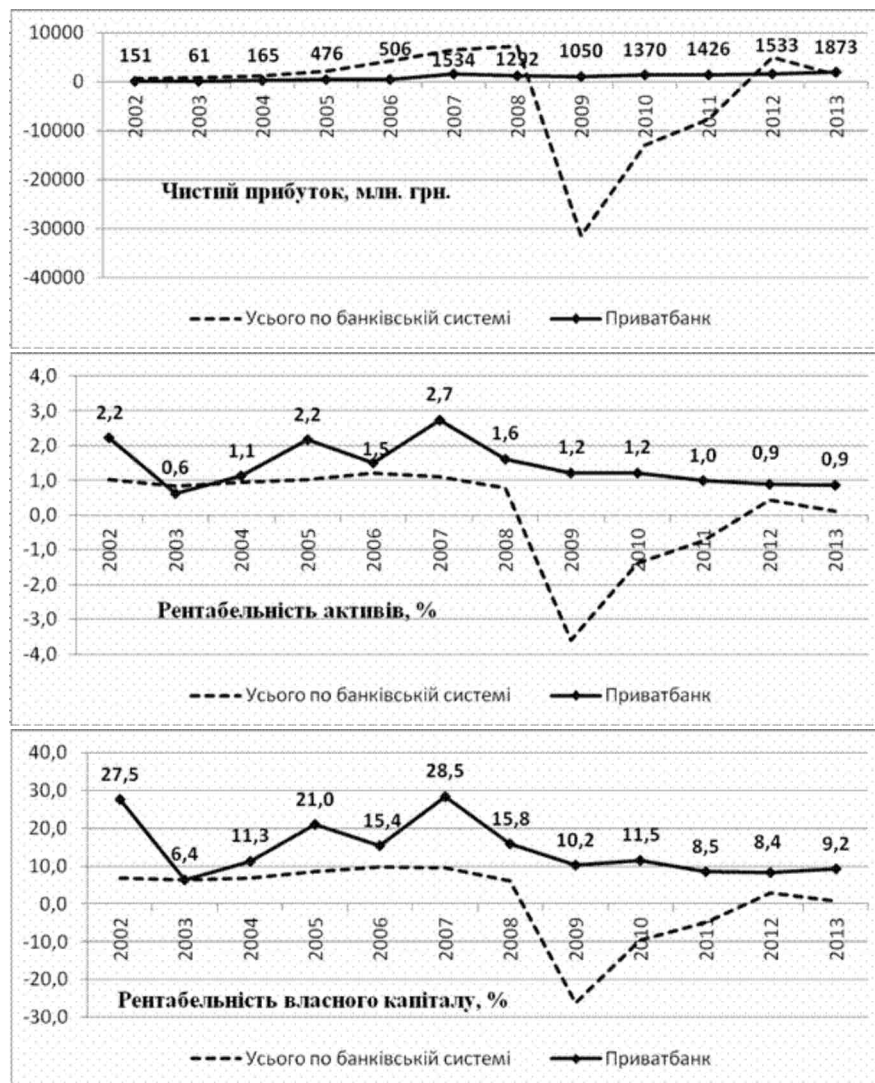

Рис. 2. Аналіз показників фінансових результатів ПАТ КБ «ПРИВАТБАНК» в порівнянні з показниками банківської системи

Проведене дослідження засвідчило наявність низки проблем фінансового й управлінського обліку фінансових результатів, які можна згрупувати до наступних блоків: теоретичного, концептуального та методичного характеру.

Блок можливих теоретичних рішень передбачає дослідження в історичному аспекті категорій прибутку та збитку з позицій різних наук, теоретичний аналіз складових доходів і витрат, що формують фінансовий результат, удосконалення класифікації доходів, витрат і фінансових результатів як об'єктів бухгалтерського обліку.

До концептуального блоку входять питання раціональної побудови синтетичного та аналітичного обліку доходів, витрат і фінансових результатів на підприємстві, виявлення сильних та слабких сторін його методики та організації, обґрунтування порядку формування та розподілу прибутку, удосконалення порядку відображення доходів, витрат і фінансових результатів у звітності.

Методичний блок включає розробку рекомендацій щодо організації автоматизованого обліку доходів, витрат і фінансових результатів та побудови ефективної інформаційної моделі, здатної задовольняти потреби різних категорій внутрішніх і зовнішніх користувачів.

Вважаємо, що найбільш актуальними та дискусійними серед питань управлінського обліку фінансових результатів залишаються наступні [8, с.13-20].

1. Не досягнуто єдності серед науковців щодо правомірності виокремлення управлінського обліку в системі бухгалтерських рахунків. Висуваються пропозиції щодо збору, накопичення та систематизації даних управлінського обліку або на аналітичних рахунках в межах інтегрованої системи бухгалтерського обліку, або на відокремлених синтетичних рахунках управлінського обліку, які будуть пов'язані з рахунками фінансового обліку за допомогою рахунків-екранів, або поза системою бухгалтерських рахунків за допомогою внутрішньої (сегментної) звітності.

2. Відсутні єдині підходи стосовно доцільності використання терміну «управлінський облік». Науковцями пропонуються до вживання різні категорії: управлінський облік, внутрішньогосподарський облік, стратегічний облік, контролінг.

3. Висловлюються різні пропозиції відносно характеристик методу управлінського обліку: від висновків про застосування традиційних елементів методу бухгалтерського обліку (документування, оцінки, калькулювання, рахунків, подвійного запису, балансу, звітності) до їх розширення за рахунок різноманітних методів планування, обліку, контролю, аналізу, моделювання та прийняття управлінських рішень.

4. Невирішеними залишаються питання організації управлінського обліку на прикладному рівні. Висуваються пропозиції щодо виокремлення у складі бухгалтерії відділу управлінського обліку; створення відділу управлінського обліку; створення відокремленого структурного підрозділу з інформаційної підтримки управлінських рішень.

Що стосується практичних рекомендацій задля вдосконалення обліку, аналізу та управління прибутком банків можна порекомендувати наступне. З огляду на те, що в сучасних умовах режиму економії складно суттєво нарощувати банківські доходи, слід більше уваги приділяти оптимізації витрат.

Дослідження довели, що останнім часом гостро стоїть потреба в оптимізації управління адміністративними витратами банку з метою їх економії та підвищення ефективності здійснюваних операцій [3, с.90]. Для успішної реалізації цих заходів банкам, передусім, потрібно: провести чітку класифікацію всіх адміністративних витрат банку, згрупувавши витрати по їх економічному змісту; з розділенням на капітальні і поточні витрати; для кожного класу витрат розробити і реалізувати спеціальний комплекс заходів, направлених на його скорочення; забезпечити постійний моніторинг, аналіз, контроль і оптимізацію адміністративних витрат та заходів з управління ними.

Вважаємо, що основними заходами з оптимізації витрат на персонал можуть бути наступні:

- оптимізація та автоматизація бізнес-процесів задля реструктуризації організаційної структури банку з урахуванням пріоритетних цілей і завдань бізнесу з відповідним скороченням зайвого персоналу;
- перегляд систем оплати праці та бюджету виплат з позиції скорочення надлишкових та непродуктивних виплат;
- повна відмова від витрат на відрядження та комунікації з сумнівним економічним ефектом;
- аналіз та скорочення лімітів представницьких витрат;
- застосування сучасних методів роботи з персоналом, зокрема аутстафінгу та аутсорсингу.

Крім того, задля гармонізації бухгалтерського та податкового обліку в банках можна запропонувати наступне. Відомо, що податковий облік може здійснюватись: позасистемно; на рахунках управлінського обліку за 8-им класом; на балансових рахунках. Можливе ведення податкового обліку на балансових рахунках, якщо до них відкрити відповідні аналітичні рахунки доходів та витрат у розрізі оподатковуваних та неоподатковуваних сум. Або ж для зменшення навантаження на балансові рахунки вести податковий облік на рахунках 8 класу у розрізі статей податкової декларації та додатків до неї.

У цілому, заходи з оптимізації доходів і витрат банку сприятимуть підвищенню ефективності управління ними та зростанням обсягу чистого прибутку банку. Що в свою чергу позитивно вплине на оздоровлення фінансового ринку та економіки загалом.

Висновки і перспективи подальших розробок. За результатами дослідження з'ясовано, що найбільш точним і коректним є наступне трактування поняття прибутку, як економічної категорії: «виражений у грошовій формі дохід власника на вкладений капітал, плата за працю, за ризик ведення підприємницької діяльності, який є різницею між сукупним доходом і сукупними витратами в процесі здійснення цієї діяльності».

З метою обліку у банках прийнято відокремлювати наступні підсистеми: фінансову, управлінську та податкових розрахунків. Вони взаємопов'язані між собою, але мають багато розбіжностей, так як призначені для формування різних звітів та уявлень щодо фінансово-господарської діяльності залежно від користувачів інформації. Таким чином, організація бухгалтерського обліку прибутку тісно переплітається із функціями внутрішнього контролю.

Важливою функцією управлінського обліку визнається економічний аналіз формування та використання прибутку. З прикладної точки зору та з огляду на сучасні тенденції в економіці для оптимізації управління та вдосконалення методики обліку і аналізу прибутку банку необхідно: виокремити та сформувати підсистему управлінського обліку в загальній системі бухгалтерського обліку в банках; безпосередньо використовувати основоположні принципи обліку фінансових результатів; розширити прийняту класифікацію доходів та витрат банку; вдосконалити організацію управлінського обліку з впровадженням центрів відповідальності для здійснення самого процесу обліку прибутку; вдосконалити в системі бухгалтерського обліку банків підсистему податкового обліку; забезпечити постійний моніторинг, аналіз, контроль і оптимізацію витрат та заходів з управління ними.

Потребують подальших розробок питання: управлінського обліку прибутку; податкового обліку; обліку формування прибутку як внутрішнього джерела фінансування діяльності банку в умовах невизначеності та посилення кризових явищ в економіці, а також при переорієнтації мети діяльності підприємств з отримання прибутку до зростання вартості компанії на ринку; теоретичного обґрунтування напрямів розподілу та використання прибутку з формуванням відповідного обліково-аналітичного забезпечення для потреб управління; теоретичного обґрунтування методики аналізу, спрямованої на пошук резервів підвищення ефективності діяльності; організації та методики контролю щодо операцій з формування, розподілу та використання прибутку.

Подальші дослідження в цих сферах сприятимуть підвищенню прибутковості банків, оптимізації внутрішніх джерел фінансування та досягненню макроекономічної стабільності в країні.

Література.

1. Єршова Н.Ю. Дослідження особливостей організації обліку та обліку доходів і витрат у банках / Н.Ю. Єршова, Є.О. Черкасова // Вісник Національного технічного університету ХПІ. – 2012. – № 25. – с. 131 – 139.
2. Коршикова О.А. Забезпечення бухгалтерського обліку доходів та витрат в умовах застосування МСФЗ в контексті вимог податкового кодексу / О.А. Коршикова // Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету. – 2012. – № 1(17) Т.1. – с. 239 – 247.
3. Криклій О. А. Управління прибутком банку [Текст]: монографія / О.А. Криклій, Н. Г. Маслак. – Суми: ДВНЗ "УАБС НБУ", 2008. – 136 с.
4. Нестеренко Ж.К. Удосконалення методики обліку і аналізу доходів та витрат комерційного банку / Ж.К. Нестеренко, І.В. Зоря // Економічний простір. – 2011. – № 48/2. – с. 119 – 124.
5. Облік і аудит у банках: Навчальний посібник / О.Г. Коренєва, Н.Г. Слав'янська, Н.Г. Євченко, О.В. Карпенко; За ред. О.Г. Коренєвої, Н.Г. Слав'янської. - Суми: ВТД "Університетська книга", 2007. - 493 с.
6. Правила бухгалтерського обліку доходів і витрат банків України: затв. Постановою Правління НБУ від 18.06.03 № 255 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.stavr.com.ua/library/prov_dohvytr_nbu225.htm
7. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 07.12.2000 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2121-14.
1. Прохар Н.В. Облік доходів, витрат і фінансових результатів: проблеми теорії та практики: [монографія] / Н.В. Прохар, Ю.О. Ночовна. – Полтава: РВВ ПУЕТ, 2011. – 257 с.

References.

1. Yershova, N.Yu. and Cherkasova, Ye.O. (2012), "Studies of organization and accounting of income and expenditure in banks", *Visnyk Natsional'noho tekhnichnoho universytetu KhPI*, vol. 25, pp. 131 – 139.
2. Korshykova, O.A. (2012), "Providing accounting income and expenses in terms of IFRS in the context of the requirements of the tax code", *Zbirnyk naukovykh prats' Tavrijs'koho derzhavnoho ahrotekhnolohichnoho universytetu*, vol. 1(17), no.1, pp. 239 – 247.
3. Kryklij, O. A. and Maslak, N. H. (2008), *Upravlinnia prybutkom banku [Management of profit bank]*, DVNZ UABS NBU, Sumy, Ukraine.
4. Nesterenko, Zh.K. and Zoria, I.V. (2011), "Improved methods of recording and analyzing income and expenses of commercial banks", *Ekonomichnyj prostir*, vol. 48/2, pp. 119 – 124.
5. Korenieva, O.H. Slav'ians'ka, N.H. Yevchenko, N.H. and Karpenko, O.V. (2007), *Oblik i audyt u bankakh [Accounting and Audit in Banks]*, Universytets'ka knyha, Sumy, Ukraine.
6. National Bank of Ukraine (2003), "Accounting rules, revenues and expenses of banks Ukraine", available at: www.stavr.com.ua/library/prov_dohvytr_nbu225.htm (Accessed 11 Oct 2014).
7. Verkhovna Rada of Ukraine (2012), *The Law of Ukraine "On Banks and Banking"*, available at: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2121-14> (Accessed 21 Oct 2014).
8. Prokhar, N.V. and Nochovna, Yu.O. (2011), *Oblik dokhodiv, vytrat i finansovykh rezul'tativ: problemy teorii ta praktyky [Accounting of incomes, expenses and financial results: problems of theory and practice]*, Poltava, Ukraine.

Стаття надійшла до редакції 12.11.2014 р.

ТОВ "ДКС Центр"